

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

Nr. 51.

Braşov, Duminecă, 6 (18) Martie

1888.

Braşov, 5 Martie 1888.

Erî s'a sêvêrsitù cu pompă extraordinară ceremonia înmormântării împăratului Wilhelm alu Germaniei. Au fost de faţă la înmormântare trei regi: alu Saxoniei, alu Belgiei şi alu României, apoi prinţul moştenitoru alu Austro-Ungariei şi prinţul de coronă alu Rusiei, alu Svediei şi alţi mulţi principii şi demnitari ai tuturor statelor din lume. O înmormântare mai grandioasă ca această pôte nu s'a mai vèdutu până acum.

Împăratul Frideric n'a putut lua parte la conductă din cauza suferinţei sale şi a privit numai la elu din ferăstră. Când a vèdutu coştiugul tatălu a plânsu amar.

Poporul germanu a jălitu în doitu în această zi, pe împăratul mortu şi pe împăratul viu, care se luptă cu o bôlă crâncenă şi nemilôsă. Simpatiile de care se bucură împăratul Frideric în totă Germania au contribuit numai ca această întristare să fiă şi mai adâncă.

Manifestele împăratului Frideric, au făcutu pretutindenî, şi afară de Germania, cea mai bună şi simpatică impresiune.

Paul de Cassagnac, conducătorul dreptei din camera franceză, scrie în organul sêu între altele: „Împăratul Frideric a documentat unu caracteru admirabilu şi o tăria ne mai audită. Împărăţia germană de adî proclamă pacea cu accentul unei sincerităţi neîgăduite. În limbagiul împăratului germanu este atăta lealitate şi atăta francheţă, încătu omul trebuie să credă, ceea ce dice. Şimţim că pe tronul Germaniei s'a suitu omul cel mai cinstit din ţeră. Împărăţia de adî germană nu însemnă numai pacea, ci şi libertatea înţeleptă“...

„Pacea în intru şi în afară e fericirea unui popor, continuă Cassagnac. — Da, pacea este pretutindenea, căci îndată ce Germania nu se gândesce la rêsboiu, nu se gândesce nici o altă naţiune la elu. Atăta mărimă de sufletu şi unu caracteru așa de frumosu alu unui domnitoru ne aduce aminte de Marcu Aureliu. Provedinţa păzindu pe împăratul Frideric, păzesce nu numai Franca, ci întreaga Europă“.

Nu numai în Franca, ci pretutindenî se interpretăz enunţările împăratului Frideric ca o dovadă că elu voiesce sinceru pacea.

Fôrte semnificative sunt cu deosebire dovedile de simpatii continue şi aprôpe demonstrative ale presei rusesce pentru Germania, din incidentul morţii împăratului Wilhelm. Ţarul a trimis la înmormântare chiar pe prinţul moştenitoru şi diarul diplomaţiei rusesce se grăbesce a declara, că călătoria acestuia la Berlinu este o manifestare de pace din partea Rusiei.

Cu tôte acestea foile rusesce nu încetăz a vorbi de rêu pe Germania, ori de câte ori se tractăz

de liga de pace. Intrigele rusesce au scopul să producă desbinare mai alesu între Germania şi Austro-Ungaria.

„Gazeta de Moscva“ de exemplu dice, că situaţiunea de faţă a Germaniei e fôrte tristă şi prin această şi aliaţii ei sunt puşi într'o critică situaţiune şi propune Austro-Ungariei de a da mâna mai bine cu Rusia, decâtu cu imperiul germanu, care a ajunsu „în stare de descompunere,“ ér despre Italia dice că şi ea va trebui să se rupă de Germania şi să se apropie de Franca.

Vom vedé cum va mai sufla vântul după ce va trece episodul produsu prin môrtea împăratului Wilhelm. Astăzi sună clopotele păcii, decă voru suna şi mâne Dumneđu scie.

O convorbire cu Dr. Stransky.

Correspondentul diarului „N. fr. Presse“ a avut dîlele acestea o convorbire cu d. Dr. Stransky, ministrul de esterne alu Bulgariei. D. Dr. Stransky a dîs:

Guvernul dela 9 Augustu 1886 a rêmăsu pe lângă tratatul de Berlinu, care constituie basa pentru soluţiunea cestiunei bulgare. Conformu acestui tratat Bulgariei au s'şî alégă ei singuri pe principele, care trebuie să fiă confirmat de puterile semnatare. Primul punctu alu tratatului s'a îndeplinit, alu doilea nu s'a putut îndeplini din cauza neînţelegerii între puteri. Noi n'avem pentru ce să schimbăm politica noastră naţională; nu putem şi nu ne este permis să lăsăm să fiă stirbită libertatea şi independinţa noastră. Bulgaria nu este de vină pentru crisa actuală şi pentru neunierea puterilor.

Ni s'a răpit primulu principe şi acum ni se refuză recunoscerea principelui alu doilea, care este pe deplin vrednicu d'a posedé corôna bulgară şi pentru care poporul bulgaru se simte fericit că-lu posedé. Firesce, nu se pôte prevedé când se va pune capetu în modu satisfăcătoru împrejurărilor atătu de nefericite pentru ţera noastră.

Dér noi nu putem schimba nimic din starea actuală. Noi nu ne vom despărţi cu nici unu preţu de principele Ferdinand I. Chiar decă tôte puterile voru sprijini pretenţiunile Rusiei, guvernul nu va puté lucra altfel, pentru că noi nu putem provoca o anarhie şi nu putem să facem politică în contra voinţei poporului.

Môrtea împăratului Wilhelm.

În 12 Martie la 12 ôre nôptea, rêmăşitele mortuare ale împăratului Wilhelm au fost transportate la catedrală.

Deja pe la 9 ôre sêra mulţime de lume încunjura palatul, cu tôte ninsorea cea deasă. Aşedarea cadavrului în cosciug s'a făcutu în prezenţa medicilor curţii, precum şi a unui profesor şi doi asistenţi. Cosciugul de zinc s'a pus în cosciugul de paradă alu familiei, în care fusese aşedat Frideric Wilhelm IV. Cinci minute înainte de 12 ôre din nôpte se audu paşi de soldaţi din tôte părţile, dinspre palat, purtători de torţe, apoi unu escadronu din garda de corp, însărcinat cu transportarea

cadavrului. Clopotele începă a suna. Dela palat până la catedrală soldaţii cu torţe erau aşedăţi în două linii paralele. Înaintea palatului sta muzica înteiului regimentu de gardă. La ora 1 rêsămă comanda: „Puscile n sus!“ Trupele presentă arma. Muzica se puse în mişcare şi cadavrul fu scos pe portalul principal. Unu despărţementu de suboficer mergea înainte, altul ducea cosciugul acoperit cu postavu negru, unu altu treilea despărţementu urma după cosciug, în urmă de totu servitorii, apoi jalnica adunare compusă din cele mai înalte grade militare, din funcţionarii statului, precum şi din multe dame.

Toţi mergeau în pasu iute, învêlţi în mantale, din cauza ninsorii. La portalul catedralei erau aşedăţi toţi gardişii corônei, ai castelului. Câteva minute după ora 1 se vede în fruntea conductului care venea peste puntea catedralei, primul despărţementu din escadronul gardei de corp, călăreţi cu coifurile îmbrăcate în zăbranicu (doliu) şi cu cuirase negre pe peptu, pe cai negri, după elu venea unu batalionu din primul regimentu de gardă pedestră, apoi muzicanţii cu coifurile lor cu penage roşii ca sângele, urma o companie de gardă pedestră cu stégul regimentului îmbrăcatu în zăbranicu, apoi toţi servitorii împăratului, visitii, vênătorii, camerierii şi gardobierii sêi. Cosciugul acoperit cu postavu negru e purtat de 30 de suboficeri cu coifuri cu penage albe. După cosciug vine prinţul de coronă Wilhelm şi prinţul Enric în fruntea generalilor şi a tuturor ataşărilor militarî străini. Contele Moltke se află între generali. După ei urmeză érăşi unu despărţementu de gardă călăreţ de corp şi procesiunea, apoi unu şir de trăsuri.

Catafalculu din catedrală, pe care s'a aşedat cosciugul îmbrăcatu în catifea purpură, împodobit cu aur, e încungiuratu de fiecare parte de trei mari candelabre cu luminări aprinse. În prejurul catafalcului sunt şese fotolii roşii pentru membrii curţii cu scaunele [taburete] îmbrăcate în mătase albă împodobită cu aur. Împăratul are sub capu trei perini de atlas alb brodatu cu aur. E îmbrăcatu în uniforma primului regimentu de gardă pedestră, cu şapca militară, ér împrejurul umerilor mantaua sură militară. Peptul e împodobit cu stéua ordinului vulturul negru, la gât are ordinul pentru merit şi marea cruce a crucei de feru. Împrejurul catafalcului mai sunt mic scaune cu perini pentru flori şi cununî. Treptele catafalcului sunt acoperite cu cu hermeliu. La picioarele împăratului sunt aşedate cununile familiei imperiale germane şi dela familiile domnitoru din afară; juru împrejur se află semnele de doliu ale regimentelor germane, şi diferite flori din tôte cercurile, precum şi o cunună dela colonia germană din Calcuta.

Catafalculu e aşedat tocmai înaintea altarului. Generali cu epoletele şi eşarpe îmbrăcate în zăbranicu se rógă lângă cosciugul împăratului. Servitorii punu mereu luminări şi aduc ne'ncetatu cununî şi flori. Catafalculu e încungiuratu de arbori (de lauri) într'unu mare arc. În drepta stău de pază trei suboficeri de gardă, în stânga soldaţi bêtărâni cu barba căruntă din garda castelului, în uniformă de pe timpul lui Frideric cel mare. Columnele boltei

catedrale sunt îmbrăcate în zăbranicu şi înaintea lor sunt aşedăţi finici, ale căroro foi ajungu până la vârful columnelor.

SCRILE PILEI.

Erî, Vineri, *Academia română* a ţinut şedinţa publică. D-lu B. P. Hasdeu a cetit unu memoriu despre *Argeşu, originea oraşului şi zidirea bisericii*. D-lu V. A. Urechiu a cetit o lucrare a sa despre *Activitatea literară a Arhimandritului Var-tolomeiu Măzăraneanu*.

Au dăruit pentru biblioteca *Academiei române*, cum spune „Românul“: D. Ionu Petrea Cracalescu, dela Buhuş, unu documentu istoricu (zapisu) dela 12 Maiu 1794, în copiu autentică dela 12 Martie 1795. D. Petre Andreescu, directoru de scolă primară din Bucuresci, cartea: *Bucovna pentru princiul cei românesce*, tipărită în limbile germană şi română la Sibiu, în anul 1788. D. G. Gr. Băleanu, profesor la liceul din Botoşani, următoarele: 1) *Cartea românescă de învăţtură, Duminecele peste anu, etc.*, tipărită la Iaşi la 1642, de Mitropolitul Varlamu; exemplaru necompletu. 2) *Dictionarul slavonului* alu lui Samua Berinde tipăritu la Kiev la 1628. 3) *Manuscrisul slavonului bisericescu*, cu o urare în limba română. 4) *Hrisovul dela Grigorie Ghica*, Domnul Moldovei, 1764, Iunie 30.

Calea ferată sêcuiaşcă *Hasfalău-Oder-heiu* s'a predat comunicaţiunei.

Adanarea generală oraşenescă a *Cluşii* a hotărît în privinţa *podului de feru*, ce are să se construască peste *Someşu*, ca lucrările pentru temelă cu 35.864 fl. să se predea arhitectului de acolo Maetz, ér lucrările părţii de desupra a podului să se predea fabricii Schlick.

Ellenzekiane.

Numêrul 48 alu lui „Ellenzek“ cuprinde unu articulu de fondu subscris de B. M. Articulu e intitulat: „Doda Nr. 2.“ Prin elu împărtăsesce „Ellenzek“ cetitorilor sêi, că şi noulu deputat alesu alu cercului Caransebeşu, d-lu Mihailu Popovicu, a plecatu pe drumul, pe care a umblat d-lu Traianu Doda. „Ellenzek“ admite, că acestu joc se va repeta pôte a treia, a patra, ba pôte şi a cincea ôră, rezultatul însu va fi: rêmânerea unui ceru electoralu fără deputatu.

„De vreme ce însu“ — continuă numita fôlă — „nu unu arbore constituie pădurea şi nu o rëndunică face primăvera, cursul lunei rêmâne așa precum este: cu o administraţiă rea, cu dărî mari, cu multe datorii de stat... Ba decă mai curêndu ori mai târziu ar voi şi Români din Ardealu să urmeză tactica dela Caransebeşu, încă nici atunci nu s'ar schimba cursul lunei, şi încă nici atunci nu s'ar slăbi influinţa aptitudinei legislative“...

„Scrişorea lui Popovicu, adresată cătră preşedintele dietei, îşi ia de basă presupunerea, că în Ungaria — în această ţeră „poliglotă“ — ar fi în luptă pentru egemonia politică două rase: cea maghiară şi cea română; şi ca şi cum elu, ca Român, cu băntu pe cătuva timp, n'ar avé altă datorinţă, după cum stău vremile de acum, decâtu să

„Gazeta“ iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anu 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe şese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tôte oficiile postale din intru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentu pentru Braşov:
la administraţiune, piaşamare Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu 10 fl., pe şese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe unu anu 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. sêu 15 bani.
Atătu abonamentele cătu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

țină la passivitate și la data ocaziune se lupte pentru agemonia română...

„La prima privire se vede în această falsitatea. Popor român constituit n'a fost niciodată și nu este nici acum. Dacă este: arete-ne istoria lui, arete-ne autoritățile lui, arete-ne legile lui speciale, teritoriul lui special, instituțiile lui politice speciale. În patria noastră cuprinsul universalității naționale, precum astăzi, așa și mai 'nainte', a fost caracterizat cu cuvântul *Maghiar*. Sub națiune maghiară s'a înțeles în trecut și înțelegem și astăzi universalitatea tuturor cetățenilor locuitori în patriă. Precum deosebita coloră ale curcubeului se cuprind în lumina de o singură coloare a rașelor soarelui, astfel cetățenii, cari vorbesc limba română, slavă, germană, sârbă se cuprind în națiunea maghiară...”

În fine „Ellenzek” dăce, că ar pute să întrebe pe d-lu Popoviciu, cum își închipesce aici, pe teritoriul Ungariei, constituirea statului român? Nu vrea însă să-i pună această întrebare, căci dacă pe d-lu Popoviciu nu l'au putut convinge totu ceeaa ce s'a întâmplat dela Arpad încôce, dacă nu l'au putut convinge totu aceea ce pôte vedé astăzi cu ochii și pôte prinde cu mâna: numărul elementului maghiar, care e de trei ori (???) așa de mare ca alu celui românesc; intelectualitatea, libertatea, cultura, situațiunea materială a elementului maghiar, cari i-au asigurat lui nu o domniă măestrită, ci hegemonia naturală: „atunci — dăce autorul numitului articol — nici cuvintele lui nu-l vor convinge, pentru că conturbațiunea principiilor lui, nemotivată și absurdă, nu se pôte clarifica, ci numai vindeca se pôte.”

Răbdătoare mai e și hârtia!

Inundări.

Abia a început a se desprimăvera și din o mulțime de părți se anunță, că apele au început să inunde ținuturile.

În țera ungrăscă comuna Szent-Ivan de lângă Raab e amenințată a fi înecată și locuitorii au trebuit să fiă cu forța scoși din case. Comunicațiunea pe calea ferată între Komorn-Szöny și Raab e totală intreruptă, terasamentul fiind spălat de apă.

În Bănatu crescerea Begului amenință cu inec. La Topoloveșu sunt inundate 1000 de jugere. La Bucovățu asemenea a eșit apă și a inundat locurile păduroase și teritoriul Seliștei. În Timișora sunt amenințate locurile situate mai jos din suburbiile Maier și Fabrică. Pădurea de vânat e inundată de riuleșul Behele și valurile lui se întind spre suburbiul Fabrică. Begul

e cu 3-43 cm. mai mare ca în 1881 când cu catastrofa cea mare.

Mureșul a eșit din albiă între Zaul de Câmpia și între Mureș-Ludoșu, pricinind unele stricăciuni terasamentului.

Intemplieri diferite.

Foc. În Hașagău au suferit 7 economi din cauza incendiului o pagubă de 1763 fl., dintre cari suma de 850 fl. era asigurată. În Mosna a pricinuit un incendiu o pagubă de 567 fl. În Lupșa a ars coperișul de paie alu casei lui Ion Rosale, paguba e de 10 fl., cari au fost asigurați.

Sinucidere. Economul din Clușiu Samuil Ratz de necaz voia să spargă în 11 Martie n. sêra ferestrele și să sfărime ușa casii unui locuitor din ulița Györfalva. Venind doi poliști la strigările de ajutor, Ratz li se opuse trântind pe unul din ei la pământ și încep a-l sugruma. Primind însă o puternică lovitură cu sabia, dela celalalt poliștu, peste braț, dete drumul poliștului trântit, și fu dus la poliția unde i se făcu observarea când i-se legă rana, că după însănătoșare va fi pedepsit. Ca să scape de pedepsă, Ratz se spânzură în arestul poliției.

Sinucidere. Mercuri s'a sinucis în casarma din Sibiu un infanterist trăgându și un glonț cu pușca.

Furt de cai. Lui Ion Bucșa din Martiasna (Mertiasa) i s'a furat din grajd o epă cu mânz. Până acum nu s'a dat de urma făptuitorilor.

Confiscare. În Sebeșul de sus a confiscat gendarmeria din Avrig 76 de pașapoarte de cai, bânuite ca false.

Neglijență. Păzitorii de noapte Iuliu Mutiu și Vasile Savu din Cărpeneșu au fost arătați autorității superioare pentru neglijență în serviciu.

Inghetăt. Țiganul Petru Muntean din Vurperu, îmbătându-se rău, pe drum către casă cădu jos și dimineța fu găsit înghetăt.

Fără căpetaiu. În Racovița gendarmeria puse mâna pe George Iuga, care umbla fără căpetaiu și care dăce că e din comitatul Târnavei-mari.

Prins. Avram Stanciu din Galișu trecuse acum 9 ani în România și era urmărit. Murindu-i nevasta se întorse să reguleze lucrurile. Gendarmeria puse însă mâna pe el la Turnu-roșu.

Literatură.

„**Transilvania**”, fôia Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Apare de două ori pe lună în Sibiu. Anul XXI, N-rii 5-6. Sumarul: Căderea Plevnei (Incheiere). — Relațiune adevărată despre schimbările întemplate în tîmna trecută

la șola și la internatul românesc de fete. — **Conspectul** elevelor din internatul șolei civile de fete a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu, anul 1887/88. — Șola de fete în Iași înainte cu 54 de ani. — Academia română. — Proces verbal al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 29 Februarie n. 1888. Șola superioară de fete din Sibiu. — Dare de sém și mulțimită publică. — Bibliografi. — Anunci de abonament.

„**Meseriașul român**”, fôia pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Apare de două ori pe lună în Brașov. Anul III. N-rul 5 cuprinde: Reflexiuni despre muncă. Din lucrările profesorului Ar. Vlaicu, scrise în anul 1884 fiind la Anvers. — Raportul comitetului reuniunii pentru promovarea meseriilor între Români din Brașov. — Petrea Ciobotaru. (Istoria unui meșter din popor.) de I. E. Prodan. — Vremile bune „de mai înainte” comparate cu timpul „greu” din zilele noastre. (Traducere) de Constantin Paleu. — Felurite pentru meseriași. — Sciri economice și industriale. — Multe și mărunte. — Diverse. — Glume. — Bibliografi.

Rolul semințelor urluite în hrana animalelor.

Gazeta agricolă (Gazete agricole) publică un interesant articol prin care arată folosul semințelor urluite, întrebuințate în hrana animalelor domestice. Esperința cu aceste semințe s'a făcut, începând dela boii de muncă și până la paserile de curte, ér rezultatele au fost bune peste tot.

Un cultivator din Bretagne a obținut bune rezultate, înlocuind semințele urluite, cu semințe întregi, pe care le-a amestecat cu paie tocate. Acest cultivator avea 6 cai de rasă bretonă, cari până la Septembrie 1874, fie-care cal primea 10 litri de ovés și 9 kilogrami de fenu, ér dela 14 Septembrie și până la 15 Noembrie ovésul s'a urluit și s'a amestecat cu paie tocate, și hrana cailor a fost astfel regulată pe ți:

S'au dat fiecărui cal 3 litri de alac 2 litri de ovés urluit și amestecat cu 3 kilogr. de paie tocate. Aceste alimente mai înainte de a se da cailor au fost puse într'un hărdău și s'au stropit cu apă, această lucrare se fae înainte de a se da cailor cu o oră.

Mai târziu acest cultivator a înlocuit alacul prin porumb, dând fiecărui cal pe ți 3 litri de porumb urluit, 2 kilogr. de ovés, de asemenea urluit, și la 3-6 kilogr. de paie, la care se mai adaugă și 9 kilogr. de fenu. Caii puși la această esperință s'a constatat că sunt destul de grași și energici ca și când ar fi dat 10 litri de ovés pe ți. Unii agricultori cred, că ovésul urluit etc. este mai bine a se da animalelor mai bătrâne decât celor tîne.

Acești din urmă susțin, că natura este cel mai bun și mai mare profesor, fiind că ea a dat dinți cailor, ca ei să se ajute cu aceste ôse la măcinarea alimentor or de ce natură ar fi ele. Pe de altă parte, 10 kilogr. de ovés cuprind mai multă materie hrănitore decât 3 litri de porumb, 2 kilogr. de ovés, 3 kilogr. de paie și 9 kilogr. de fenu. Să scia, că ovésul cuprinde un aliment, care nu s'a analizat destul de bine, dér care ațată cai și în acelaș timp le dă o vigore excepțională, de aici se esplică pentru ce cailor de un temperament mai limfatic li se dă porțiunea zilnică în bôbe de ovés ér nu de orz, fiind-că o substanță hrănitore nu pôte să înlocuiască această cereală. Și cei mai mulți din agricultorii francesi nu pot admite greșela făcută de compania de omnibuse din Paris, care a înlocuit jumătate ovésul prin aceeaș cantitate de porumb, dér după esperințele făcute, convine mai bine animalelor puse la îngrășat, precum și cailor care nu trebuie se alerge, ci care merg mai mult la pasu.

Este prea adevărat, dăce autorul în cestiune, că compania omnibusero realizează destul de mari beneficii, dér vine întrebarea, dacă lucrul cailor este destul de activ, și dacă suma totală a lucrului este considerabilă, ca aceea produsă de cai hrăniți cu ovés. Mai de parte trebuie să se scie, dacă sănătatea cailor se găsește în condițiuni satisfăcătoare ca durată. Tôte aceste cestiuni până acum nu sunt încă rezolvate.

Din aceste câteva rânduri reiese, că la cai tineri este de preferat a li se da ovésul neurluit, care este totdeauna o hrană superioară nu numai pentru cai, dér pentru tôte animalele de lucru.

Din acest articol pentru noi, unde nu punem mai nici o îngrijire pentru vitele nostre de muncă, putem trage un învățământ îndoit pentru agricultura noastră: 1. În loc să dăm cailor de muncă mai cu sém orz, să le dăm ovés. 2. Prin întrebuințarea ovésului ca hrană pentru vitele nostre, va trebui să mai înmulțim suprafața de pământ sémănată până acum cu ovés, fiind-că până astăzi agricultorii nostri au dat prea puțină atențiune acestei cereale, și ea se cultivă mai mult în Moldova decât în Muntenia. Se vede dér din esperința făcută în străinătate, că pentru noi este mai avantajos a cultiva ovésul pentru hrana vitelor, decât orzul, ér această cereală din urmă s'o cultivăm mai mult pentru esport, decât pentru hrana vitelor. Am dă mai avantajos din momentul ce agricultorii nostri la iernatul vitelor se basază mai mult pe paie, și puțin sunt la număr, ca să mai dea vitelor fenu

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(4)

DICTIONARU POPORALU.

Cuvinte românesce din jurul Năsăudului, de popor grăite și totu pentru popor alcătuite. Adunate de dascălul Iuliu Bugnaru.

(Urmare din Nr. 261-265 din „G. T.” anul trecut.)

- 399. *Cotêrlău*—gaură în vatra cuptorului.
- 400. *Ciolobu*—om bolnav, paralic, căruia îi lipsese cutare membru d. e. o mână, un picior.
- 401. *Seciu*—gard prin pădure. D'aici verbul a *seciui*—a grămădi găteje multe preste olaltă.
- 402. *Durzdu* pl. durzai—rădăcini și tropini de șneapăn.
- 403. *Hopăiescu*—chiuiescu, doinescu, strig, mă veselescu.
Hopăiesce, bade, bine,
Că hăda e lângă tine;
Hopăiesce nu'n cetă,
Că hăda rămâne-a ta!
[Satiră popor.]
- 404. *Samca*—bube rele, un morbu rău ce bântue cu deosebire pe pruncii noi născuți.
Notă. Samca este de două feluri: albă și neagră, și după crederea poporului, este o ființă mitologică, bună-ôră

ca dînele, frumoșelele, smeii, smeoicele, bălaurii etc.

Precum la alte morbur așa și aici se aplică descântecul numit „descântec de samcă” împreună cu următoarea ceremonie:

Se ia leuștenu, samcă (un fel de iarbă) untură de porc, tămăie slujită, dohot și praf de pușcă, cari se mestecă tôte laolaltă, apoi aședându-se pe o riță curată, se lipesc de trupul copilului, unde se află buba.

La acest loc îndrăznesc a comunica o legendă biblică de următorul cuprins:

Scoborîndu Arhanghelul Mihailu din muntele Elion-ului, întelni pe Avezuha, aripa Satani, și era forte grozavă. Perii capului îi ajungeau pe călcăie, ochii îi sclipeau ca stelele, unghiile la mână și picioare îi erau de fier și cârligate ca secerea, ér din gură îi eșia flacără de foc sêlbatecă. Și a dăst Mihailu: — „De unde vii și unde mergi tu duhu rău și necurat?”

Avezuha, care avea piele golă, perii capului până la călcăie, țitele până la genunchi și limbă de foc, răspuse: — „Mă duc până la Maria Precista;

am auzit, că va naște pe Christos și eu vrău să o împedec!”

Atunci Mihailu o apucă de pîr, îi puse sabia în coste și-i demândă să-i împărtășescă totu meșteșugul său. Avezuha, adecă Samea, îi răspuse: — „Archangele Mihaile! Eu am 38 de nume: Avezuha, Aripa Satani, Zalistu, Cloistu, Tihana, Mucha, Huluba, Hubulina, Scimirna, Ispra, Nevita, Nenevita, Zila, Sboaru, Vestița, Navadare, Valonime, Sina, Nicosda, Tacira, Scorcoila, Ticha, Micha, Grompa, Hali, Necausa, Hatav, Zalil, Huva, Giana, Gluvian, Prava, Nicora, Nicovaru, Garon, Calitesu, Scolefu și Samca. — Eu mă pot face într'o nopte în șapte feluri: femeia, șorecu, muscă, măță, porc, oâne, paianjin, și mă duc acolo, unde muierile nasc copii mici, pe ei îi bolnăvescu rău.”

— „Dér spune-mi rogu-te, cum scapă robii lui Dumneșu de tine, necuratule?” întrebă Mihailu.

— „Pe la aceea casă, unde sunt scrise numele mele pe pereți, nu mă abat cale de trei mile.”

Acum încep Arhanghelul Mihailu a-lu blăstema:

— „Ești duhu necurat și rău, tu

Samcă rea, și nu te abate pe la casa lui X., nici de vacă, bou, cal și totu ce e a lui nu te atinge! Bată-te Sfântul marele Teodosie, Sfântul marele Apostol Andrei cel chemat, Sava cel sfânt, Spiridon, făcătorul de minuni, Ionu gură de aur, Grigore teologul, Hierarchy Nicolae, făcătorul de minuni ceresci, Dimitrie sfântul și Iie prorocul, George și toți cei 12 apostoli chemați ai lui Christos, și toți sfinții și ângerii, vovodii și cheruvimii cei înfricoșăți, și serafimii cu aripi și cei 518 vlădicii dela Nicea!”

- 405. *Școmerlău*—fumul, ce ese din necare mâncare arsă, d. e. din slănină friptă.
- 406. *Ciombă*—om prost la față; chior chior, care caută cu un ochiu la făină și cu altul la slănină.
- 407. *Ambrișigă*—profit, câștig, venit.
- 408. *Produlă*—tăietură în ghiață, unde se adapă vitele iarna.
- 409. *Geandru*—cîrul din *coleză*.
- 410. *Șvanca*—jintă de oia.
- 411. *Șpențalu*—caput de pânură; zubană.

[Va urma.]

naturală sau artificială, și această hrană, când li se dă vitelor li se dă fără nici o regulă.

(„Rom. liberă.”)

B. S. Moga.

Concertul d-lui Nicolae Popovici.

Mercuri seara, precum s'a fost anunțat, s'a dat concertul d-lui Nicolae Popovici, profesor de cântă la gimnaziul român de aci, cu concursul d-șorei Olga Grigorovits violonistă și al d-lui L. Frank pianist.

Concertul a fost foarte bine cercetat atât de Români cât și de concetățenii noștri de altă naționalitate ceea ce documentează viul interes, ce s'a adus din toate părțile producției d-lui Popovici, care înainte cu vre-o 5—6 ani a mai dat în Brașov un concert cu bun succes.

Programa a fost aleasă. Deja prima arie din opera lui Verdi „Un ballo in maschera” a cântat-o d. Popovici cu o bravură, care a predispus bine pe auditori. Multă artă în modulațiunea vocii sale frumoase a dovedit-o concertistul în predarea pieselor „Erlkönig” de Schubert, „Sommerabend” de Lassen și mai ales în aria cea mare din opera lui Weber „Euryanthe”, care a cântat-o escelent, secerându număröse aplause din partea publicului.

Cântecul „Und ob der holde Tag vergangen” de prof. Lassel din Brașov, precum și cântecul compus de d. G. Dima „Meșterul noptii” și „Seguidilla”, și „De mai iubi” de Denza, au fost asemenea viu aplaudate. D-lui Popovici a mai adăus un cântec german și în fine o doină românească, care a fost ascultată cu mult interes și de publicul român.

D-șora Olga Grigorovits s'a dovedit din nou ca o escelentă violinistă. Cu multă dulcete a executat mai ales frumosul „Andante” din E moll de Mendelssohn-Bartholdy. D-lui L. Frank a acompaniat ca totdeauna foarte brav, contribuind astfel și el la succesul concertului.

Mulțămită publică.

Comitetul bisericesc gr. or. din Cristianu aduce prin acesta cea mai adencă mulțămită familiei fericitei comerciantului din Brașov Dimitrie Ionciovici pentru darul de 50 fl. ce s'a testat bisericeii noastre.

Nobila faptă se binecuvinte și se eternizeze memoria binefăcătorului.

Cristianu, 4 Martie 1888.

Comitetul bis. gr. or. prin I. Popovici, parochiu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Berlinu, 17 Martie. — Solemnitatea funebra a înmormentării

impăratului Wilhelm s'a petrecut în catedrală conformu programei. De față au fost toți principii casei imperiale precum și principii străini, afară de impăratul Fridericu și de impărătesa Augusta (mama-sa).

Conductul funebra a trecut prin porța 2-a de Brundenburg și a sosit la mausoleu la 3 ore d. a. Impăratul Fridericu sta la ferăstră până ce au fost date 101 salve de tunu. După costigiu mergea prințul de coronă Wilhelm. Tote privirile erau ațintite asupra mausoleului, undelabinecuvântarea mortului au fost de față impărătesa Victoria și toți principii. La 4 ore s'a terminat ceremonia.

Impăratul Fridericu plângea tare cu capul plecat, când costigul trece pe dinaintea ferestrei sale. Prințul de coronă s'a depărtat adencu mișcat din mausoleu, mergendu la brațu cu prințul Rudolfu alu Austriei.

Viena, 17 Martie. (Scirea diarului „N. fr. Presse”) — Demisiunea ministrului Bylandt s'a primit. Succesorul lui este generalulu comandantulu alu Vienei Bauer.

Parisu, 17 Martie. — Generalulu Boulanger e decisu a nu demisiona, nici a cere pensionarea sa.

Bruzela, 17 Martie. — Diarul „Nord” dice, că călătoria moștenitorulu tronulu rusescu la Berlinu este o eminentă manifestare de pace.

București, 17 Martie. Opozițiunea a protestat întrun manifestu cătră poporațiune în terminu foarte aspru în contra noului ministeriu Brătianu.

Sătmăru, 17 Martie. Pericululu de inundare este iminentu. Până acum 400 case fură inundate. Mai multe sute de familii au rămasu fără de locuință sub cerulu liberu.

Timișora, 17 Martie. Localitățile Begyislo, Utvinulu St. Mihaiulu român, St. Mihaiulu, nemțescu suntu inundate. Mare mișerie.

Lemberg, 17 Martie. In partea vestică a Galiciiei au fostu inundate 40 de comune rurale.

DIVERSE.

Guzganu anarchisti. „Muncitorulu” spune, că la otaculu de pe moșia d-lui... era unu bordeiu vechiu, în care vara locuiau câțiva omeni însărcinați cu împărțirea tainurilor la muncitorii de pământ; în una din zile le abătă să facă focu în bordeiu pentru ca să se facă mă-

malga. Findu ea din vara trecută încă nu se făcuse focu, guzganii își făcuseră cuibă tocmai în hornulu acestui bordeiu de unde decă s'au vedutu înăbușiți de fum și căldură, au început a cădea cu grămada pe focu. Omenii cu tote că erau hămeiți de această întâmplare, au început a se lupta pentru a-i ucide, însă în luptă unulu din guzganii pe care îl cuprinsese foculu, isbuti să fugă pe ușa bordeiuului cu flacăra în pėru, fără ca omenii să bage 'nsēmă. Acesta se opri tocmai într'o girədə de grău ce se afla în apropiere de otacū. Girada mai târziu luă focu și pricinui proprietarulu o pagubă de 50 de mii de franci! — „Galații” spune, că din cauza unor gauri practicate de guzganii pe sub temelia casei d-lui G. Albu, comerciantu în țergulu nou, din Galați, apele intrându în bașca de sub imobilu au surpatu temelia, după care s'a dărămatu întreaga casă.

Moștenitorii decedatulu impăratu alu Germaniei.

1) Fiulu său A. I. și R. Fridericu-Vilhelm-Nicolae-Carolu, născutu la 18 Octomvre 1831, generalu feld-marșal, etc. căsătoritu la 25 Ianuarie 1858 cu principesa Victoria, principesa regală a Marei Britanie, născută la 21 Noemvre 1840. 2) Doi nepoți de fiu, fiii principelui moștenitoru: a) Principele Friderich-Vilhelm-Victor-Albert, născutu la Berlinu la 27 Ianuarie 1859; căsătoritu la Berlinu la 27 Februarie 1881, cu principesa Augusta Victoria de Slesvig-Holstein, născută la Dolzig, la 22 Octomvre 1858, are 4 copii: Vilhelm, născutu la Postdam, la 6 Maiu 1882. Fridericu, născutu, în Postdam la 6 Iulie 1883. Adalbertu născutu la 14 Iulie 1884. Augustu Vilhelm, născutu la 29 Ianuarie 1887. b) Enricu, născutu la Postdam la 14 Augustu 1862, logoditu de unu antu cu principesa Irina de Hessa, vara primară după nume născutu în 1866. 3) Nepotulu său de frate: locotenentulu Friderich Leopold născutu la Berlinu la 14 Noemvre 1865, necăsătoritu. 4) Nepotulu său, generalu de cavalerie, Albert, regentu alu ducatulu de Brunsvick, născutu în 1837. Are trei fii: Locotenentulu Fridericu Enricu, născutu în 1874. Locotenentulu Iachim Albertu, născutu în 1876. Friderich Vilhelm, născutu în 1880. 5) Doi strănepoți ai unchiulu său, fratele lui Fridericu Vilhelm III. Generalulu de infanterie Alexandru născutu în 1820, necăsătoritu. Generalulu de cavalerie George, născutu în 1826, necăsătoritu. În resumatu, impăratulu Vilhelm are adu 14 principii chemați eventualu a domni după ordinea de primogenitură, ordine ce am păstratu în acestu tablou: Din acești 14 principii, unulu, cel mai apropiatu de tron, se pare a fi între viață și morțe; doi, cei

mai depărtați de tron, suntu în vėrstă, celibatar și nu voru avu de siguru nici odată moștenitorii directi. Din ceilalți 11 principii, cari mai rămănu, șapte au vėrsta mai mică decătu de patru-spre-dece ani.

Se caută o guvernantă. La unu biuro de mijlocire pentru diferite servicii din Viena, a sositu deunădi o scrisore a unui proprietaru de moșia din Ungaria, prin care declară că-i trebuiesc o guvernantă pentru două fete ale lui în vėrstă de opt și de șese ani. Guvernanta ar trebui să fiă jună, bine făcută și d'unu caracteru amabilu ca să potă atrage simpatia fetelor; nu se pretinde o instrucțiune superiōră, lucrulu principalu este o dispozițiune voiosă și glumėtă. Pentru tote acestea Ungurulu oferă o lėfă lunară de cinci-spre-dece florini. În contra unui onoraru atăt de micu, era anevoiă a găsi o guvernantă; cu tote acestea se găsea, în fine, o jună domnișoră, care accepta condițiunile. — Ajunsă la stațiunea călei ferate în Ungaria, o aștepta o trăsură, care o ducea la castelulu proprietarulu și acolo o întâmpina unu june elegantu. Acesta o presentă mamei sale, o matronă amabilă, care-i dicea: draga mea, ești atăt de jună și de frumoasă cum mă așteptam să fi. Scii că noi nu pretindem o instrucțiune superiōră, dər o inimă bună și unu caracteru voiosu; am înțelesu că d-ta trebuie să fi forte modestă, altfelu nu te-ai fi mulțămitu cu cinci-spre-dece florini pe lună. Imi pare că plac și fiulu meu și eu nu dorescu o noră mai bună și mai plăcută ca d-ta. Nu mă îndoescu că lucrurile se voru angaja spre mulțămirea tuturor. D-șora guvernantă era surprinsă, nesciind, decă trebuie să ia în seriosu cuvintele matrōnei; în marea sa zăpăcělă întreba despre copile. O! rėspunse bėtrāna, mai aibi răbdare, nu te teme și ele voru veni la timp!

NECROLOGU.

Astădi, în 5 (17) Martie, se înmormenteză în cimitirulu bisericeii Sf. Nicolae din suburbiulu Brașovulu Scheiu: **Elena N. Furnică** născ. **Arefa**, care a încetat din viață la 2 (14) Martie în tate de 23 de ani.

O deplānge neconsolatulu soțu Nicolau Furnică cu trei fii ai săi și numeroșe rudenii.

Fi-a țerina ușoră!

Cursulu pietei Brașov

din 17 Martie st. n. 1888

Bancnote romănesc	Cump.	8.47	Vend.	8.48
Argintu românesc	..	8.44	..	8.48
Napoleon-d'or	..	10.02	..	10.05
Lire turcesc	..	11.84	..	11.87
Imperial	..	10.34	..	10.37
Galbin	..	5.88	..	5.92
Seris. fonc. „Albina” 6%	..	101.—	..	102.—
.. 5%	..	98.—	..	99.—
Ruble rusesc	..	101.—	..	102.—
Discontulu	..	6 1/2—8%	..	pe anu.

Editoru și Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Poesii populare din Solnocu-Dobeca

(culese de Petru Mureșianu-Șireganulu.)

Câte paseri suntu pe lume
Tote cină și s'alina,
Numai eu n'am ce cina,
Nici unde mă alina,
Că mi-e cuibulu lângă drumu
Călătorii mi-adun scrumu.
Căți drumari pe drumu trecea
Toți în cuibulu meu svrleas;
Dər unulu din graiu grăia:
Oh tu mică paserea,
Mută-ți cuibulu d'acolea,
Că-oiu veni ntr'o seră beatu,
Ți-oiu afla cuibulu stricatu.
Dər ea rēu s'a supėratu
Și cuibulu și l'a mutat
La mijloculu codrului
Tocma n țera Turcului,
Cuibulu bine și l'u tocni,
Și în dēnsulu se-odihni
Și la dēnsa și veni
Totu unu pușor de corbu
Și mi-o sculă de pe somn,
Dər ea din graiu grăia
Și așa se'njăluia:
Du-te, du-te corbu nebun,
Ce mă mai scul de pe somn,
Că eu am unu frate,
Care-i dusu departe,
Și doi veri călugarei
Trebe să mă duc la ei,
Să mi crescū puii măricei

Să sbore din creangă'n creangă
Unde le-a fi lumea dragă.

Cucule de unde vii?
Dela Deșiu de peste vii,
Da de frate-meu ce scii?
Sciu bine că-i sănėtosu,
Dəră de uritu e storsu,
Cu inima-i totu la tine
Că ești dusă'n țeri streine.
Spune mi cuce
Când te'i duce,
Să mă duc și eu cu tine
De prin cele țeri streine;
De cându s'ă în țeră streină
Capulu mi-s'a făcutu lână,
Obrazulu față bėtrānă.

Foie verde trei dălici,
Plinu-i codru de voinici,
La totu fagulu câte cinci,
Dər la fagulu din cărare
Zace-unu voinicu de lingore
Cu mândruța la picioare.
Mândruța din graiu grăia:
— Măi badiță dragulu meu,
Ori tu zaci, eri tu te scolă
Ori imi dă și mie bolă,
Batėru bōla jumėtate,
Să bolescu cu tine'n parte.
— De sculatū nu m'oiu scula,
Nici din bolă nu ți-oiu da,
Până mie nu mi-aduce
Apă rece din țermure
Sloiu de ghiăță din Dunăre.

— Spune mi bade-adevėratu,
Dragă ți-sū ori m'ai lāsatu?
— Țucă-te mândră de multu,
Nu crede că te-am uritu;
Păn'ce-aseră n'am venit,
M'am culcatu și-am adormitu
C'am fostu tare ostenitu.
Frunță verde de pe luncă
Nu te teme mândrulucă
Că eu sunt gata de nuntă.

Ochii mei și-ai mândrii mele
Strălucescu ca două stele,
Ochii mei și cu-ai mândrii
Numai nu potū vorovi.

Spune mi mândră-adevėratu,
Dragu ți-sū ori m'ai lāsatu
Să mă portu cu laibėru albu?
Și mi spune de m'ai uritu
Să mi iau laibėru mohoritū
Să mă lasu de-alu țeu iubitū.

Cine n'are dragu în lume,
Nici-odată nu'i e bine;
Cine n'are unu omu dragu,
Până-i lumea-i totu beteagu.

Lele cu ochii negrii
Nu căta la doi, la trei,
Că mă mie și eu ție
Dōră noi ne-omū fi soție;
Lelea cu echii negrișori
Să-o sėruți și-apoi să mori,

Lelea cu ochi meriuti,
Totu în gură s'o sėruți,
Da la ochi să nu te uiți,
Că la ochi de te-i uita,
Șepte bōle te-ortu lua,
Șepte bol, șepte lingori
Și-o pāreche de friguri
Da și-acelea cu junghiuri.

Dă mi Dōmne ce-oiu cere eu,
Patru boi la plugulu meu
Și o vacă mulgėtore,
Și-o nevastă stringėtore.
Dă mi Dōmne ce-oiu cere eu,
Numai totu bine, nu rēu,
N'oi cere mare iosagu,
Făr unu omu care mi-e dragu,
Nici n'oi cere mare bine,
Făr unu omu dragu lângă mine.

Cine n'are'n lume dragu
Diua nōptea-i totu bolnavu,
Eu sciu asta de pe mine
Că mi-e rēu în tote zile.

Dragostea din ce-i făcută?
Din omulu cu vorba multă.
Uritulu din ce se face?
Din omulu care totu tace,
Pune-o buză peste alta
Și'ndată uritu-i gata.

Numere singurite din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumperi în tubungoria I. Gross, în librăria Nicolae Chircu și Adolf Albrecht.

Pentru despărțirea de Librărie propriu zisă, avem nevoie de un ajutor, care să fi practicat deja câțiva ani această ramură de comerț și să cunoască limbele română, franceză și germană.

Doritorii de a ocupa această postură, să bime-voiescă a ne trimite copii de certificatele ce posedă, însoțite de o fotografie.

București.
Soceci & Comp.

Picături de stomach Marzeller,
care lucrează esecelent în contra tuturor
boalelor de stomach.

Născute pentru lipsa de apărare, slăbiciunea stomacului, respirația cu mirosul greu, umflarea (venturi), răgășii acide, colică, cătară de stomach, acariă, formarea de pete și naspi, producerea seceră de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, durere de cap (deci provenind de la stomach), cătară la stomach, constipație sau mancară și bătăre, hămbre, suferințe de spirit, ficat și de haemorrhoidă. — Prețul unei sticle dinpenă cu prescrierea de întreținere 35 cr., sticla îndoită de mare 60 cr.

Expediați centrală prin farmacia lui Carl Brady, Kremser (MORAVIDA.)
Picături de stomach Marzeller nu sunt un remediu secret. Partile componente sunt arătate în prescrierea de întreținere, ce se află la fiecare sticlă.
Veritabile se află mai în toate farmaciile.

Avertisment! Picăturile de stomach Marzeller se falsifică și se imităz de multe ori. — Ca semn, că sunt veritabile, servesechivăritoașăprovăduță cu marea de protecție de mai sus, și afară de aceasta pe fiecare prescriere de întreținere, ce se află la fiecare sticlă, trebuie să fie arătate, că aceste s'a tipărit în tipografia D-lui H. Gusek în Kremser.
Veritabile se află: Brașov, farmacia Prynz Kellmen, farmacia la „Biserica Albă“, farm. I. Goos; farm. Tul. Hermann; farmacia F. Jelenko; W-ae; farm. K. L. Schuster; Feldor; (Marientung); farm. W. Schneider; Sz. Szt. György; farm. Val. Bely; farm. Bards Ter. 18, 52—6

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă spre scopul unei închirieri, respective arendări, a obiectelor mai jos amintite pe durata de 6 ani, se va ținea—pe lângă ulterioară aprobare din partea reprezentanței comunale orașenesci, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânz la 3 ore**, pe baza condițiilor contractuale și de oferte, cari se pot examina în orele oficiose din partea fiecărui la oficiulul economic orașenesc, — o nouă pertractare la amintitulul oficiulul.

Se provocă deci toți aceia cari voescă să ofereze de a'și așterne celul multă până în 5 Aprilie a. c. la 12 ore din și la administratulul economic Ernst Hintz ofertele scripturistice închise, provăduțe cu un timbru de 50 cr. și cu un vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiul are să conștea din banigata seu hărtii de valoare. Să se amintescă în ofertă, că pentru care obiect se oferăză, conștinendă și dechiarățiunea, cumcă oferentulul i suntă

cunoscute condițiile contractuale și de oferte și că se sumpun loră. Chiria, respective arenda, are să se amintescă în ofertă atât în cifre, câtă și în litere.

Obiectele de închiriată, respective de arendată, suntă următoarele:

1. Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe an 3150 fl.—
2. Berăria orașenescă „ „ „ „ „ 3271 fl.50
3. Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „ 2001 „ —
4. Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „ 820 „ —
5. „ în podul bătușilor 4 „ „ „ „ „ 240 „ —
6. „ „ „ „ 5 „ „ „ „ „ 300 „ —
7. „ „ „ „ 10 „ „ „ „ „ 200 „ —
8. Magazină mai mică în pörta uliței scheilor „ „ 12 „ —
9. O pivniță sub Buciumă Nr. 584 „ „ „ 12 „ —
10. Șatra de pe promenada de susă menită pentru cofetăria „ „ „ 40 „ —
11. Cărciuma orașenescă dela Bërsă pelângă eschiderea libertății de accisă. „ „ „ 3—2

Brașovă, în 8 Martie 1888. Magistratulul orașenescă.

PACEA IN EUROPA

este de prevăduț, deorece au încetată furnisările cele mari de haine gata pentru streinătate, în urma căreia cea mai mare și cea mai renumită fabrică a Monarchiei de haine bărbătesci s'a vëduț îndemnată a desface [vinde] 2300

COSTUME BĂRBĂTESCI GATA

complete, elegante, moderne, pomposă adjustate pentru primăvară și vară în toate mărimile cu prețul de necredută de efină, câtă a costată confecționarea: — numai ca să se golescă colosalul depositul și spre a putea continua cu lucrările. Fiecare costumă conștă din 3 bucăți, ș. a.: un pantalonă gata modernă, o giletă potrivită, ună rocă elegantă lucrată. Tote după desemnul de josă, în trei diferite calități, în toate colorile dorite.

I. Calitate. Costumul de vară din stofe cu deseme Pantaloni, rocă și giletă.	Nu mai fl. 5.—
II. Calitate. Costumul de primăvară din stofe fine de Brunn Pantaloni, rocă și giletă.	Nu mai fl. 7.50
III. Calitate Costumul forte fină din stofe de Reichenberg Pantaloni, rocă și giletă	Nu mai fl. 9.50
Pardesiuri bărbătesci din stofe de postavă sadea, seu melirt, în toate colorile dorite, elegantă lucrate, cu căpușală fină adjustate.	fl. 8.50 fl. 12 până la fl. 15.

Afară de aceste se află o mare cantitate de **Costume pentru băeți și pardesiuri** potrivite pentru ori-ce etate în toate colorile.

Ună costumă completă pentru băeți dela 3—7 ani costă numai fl. 2.50, fl. 3.50 până la fl. 5.

Ună costumă completă pentru băeți dela 7—14 ani costă numai fl. 4.—, fl. 6.— până la fl. 8.—

UNU PARDESIU, fl. 6.50.
elegantă, modernă lucrată din stofe fine în ori-ce mărime pentru băeți dela 6—14 ani. fl. 8.50.
fl. 10.—

La comanda ajunge a arăta lungimea pantalonilor, grosimea peptului și lungimea mâncilor, precum și colorea dorită. Mostre nu se pot trimite, de orece se află numai costume gata.—Comandele se efectuează cu rambursă postală prin

General-Depot fertiger Männerkleider
Fekete, Wien, V., „Zur ungar. Krone“ No. 18/59.

Care este cea mai bună hărtia pentru țigări?

Acastă întrebare forte importantă pentru fiă-care fumătorul de țigări s'a stabilită deja în modul cel mai ne dubios

Nu este reclampă golă, ci ună faptă constatată prin autorități științifice de primul rangă pe baza analizei comparative a diferitelor hărtii de țigări mai bune, ce se află în comerț, că hărtia de țigări

„LES DERNIERES CARTOUCHES“ și „DOROBANȚULU“

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisă,
65 Boulevard Exelmans,
este cu deosebire cea mai ușoră și cea mai escelentă.

După ce s'a stabilită aceta între altele prin Dr. Pohl, profesorul la facultatea tehnică în Viena, Dr. Liebermann, profesorul și conducătorul alu stabilimentului chimic de stată în Budapesta, și o analiză comparativă, făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouă igienice de cătră Dr. Soyka, profesorul de Hygienă la Universitatea nemțescă din Praga, a produsă chiar rezultatul strălucit, că hărtiele de țigări „Les dernières Cartouches“ și „Dorobanțulă“ suntă cu 23—74% mai ușore, și că împărtășeste fumul de tutun cu 23—77% mai puține părți streine, ca celelalte hărtii analizate. Veritabilă este numai aceeași hărtia, a cărei Etiquetă sémână cu desemnul aci imprimat și care pörță firma Braunstein Frères.

Fabrica a deschisă ună deposită pentru vëndare en gros a hărtiei de țigări și a tuburilor pentru țigări

BRAUNSTEIN FRÈRES, 193,50—13
WIEN, II. Bez., Negerlegasse Nr. 8,
și se află aceste articole la toate firmele mai mari, cari au de vëndare asemenea mărfuri.

No. 145 ex 1888.

EDICTU.

Dănilă Huruba, gr. cat. din Varviză, a intentată procesul divorțială ontra muierii sale Iftinia născ. Dușia, gr. cat. din Toplița română, caea cu necredință l'a părăsită de mulți ani și a căreia ubicațiune nu e cunoscută.

Deci Iftinia D. Huruba născ. Dușia, prin acestă Edictă se provocă și se citeză, ca în termină de ună ană și una și dela prima

publicare să se prezenteze la presiulul forului matrimonială delegată gr. cat. de I instanță din protopopiatul Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatulă seu și a răspunde la acțiune, altcum se va da cursă liberă procesului intentat, și dēnsa va fi suplinită prin curatoră ad actum.

Presid. forului matr. delegată gr. cat. de I instanță alu Giurgeului. **Giurgeu S. Micăușă,** la 8 Martie 1888. **Iuliu M. Montani,**
3—3 v.-protopopă gr. cat. și pres. forului